

Exam. Code : 103202

Subject Code : 1032

B.A./B.Sc. Semester-II

POLITICAL SCIENCE (Modern Political Theory)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— There are **two** sections of the paper. **Section-A** : Students are advised to attempt 7 questions in 10-15 sentences. Each question carries 4 marks. **Section-B** : Attempt 4 questions **one** from each unit. Each question carries 18 marks.

SECTION—A

1. Define Political Culture.
2. What is Participant Political Culture ?
3. What is latent Political Socialization ?
4. What is meaning of right to social Security ?
5. Amnesty International.
6. Soil Pollution.
7. What is Marxists view point about Liberty ?

8. Write down any four conditions necessary to ensure Social Equality.
9. Write down any four weakness of Democratic Government.
10. iron Law of Oligarchy. 4×7=28

SECTION—B

UNIT—I

1. What is Subjective Political Culture ? Compare the Subjective and Participatory Political Culture. 18

OR

2. Define Political Socialization. What is the importance of Political Socialization ? 18

UNIT—II

3. Duties are integral part of Rights. Discuss it. 18

OR

4. Write down the importance of the Rights included in the Declaration of Human Rights. 18

UNIT—III

5. "Liberty is not the absence of restraints". Discuss. 18

OR

6. Define Justice and discuss its Political and Economic dimensions. 18

UNIT—IV

7. "Democracy is the best form of Government." Do you agree with this view point ? 18

OR

8. Critically examine the Elitist Theory of Democracy. 18

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ। ਭਾਗ—ਓ : ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10-15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ—ਅ : ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ ਕੁਲ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
2. ਸਹਿਭਾਗੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
3. ਗੁੱਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਕੀ ਹੈ ?
4. ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ?
5. ਅਮੈਨਿਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ।
6. ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ।
7. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੀ ਹੈ ?
8. ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖੋ।

9. ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਮੀਆਂ ਲਿਖੋ।
10. ਅਲਪਤੰਤਰ ਦਾ ਲੋਹ ਨਿਯਮ। $4 \times 7 = 28$

ਭਾਗ—ਅ

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਪਰਜਾਮੂਲਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ਪਰਜਾਮੂਲਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

2. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। 18

ਯੂਨਿਟ—II

3. 'ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।' ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

4. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ—III

5. 'ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਰੋਕਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ'। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

6. ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

7. 'ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਰਕਾਰ ਹੈ'। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ? 18

ਜਾਂ

8. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਸ਼ਿਸਟ ਵਰਗੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਲੋਚਣਾਤਮਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 18

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰश्न पत्र में दो भाग हैं। भाग-क : में से परीक्षार्थी 7 प्रश्न करें। प्रत्येक 10-15 वाक्यों में करें। प्रत्येक प्रश्न के 4 अंक हैं। भाग-ख : प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनकर चार प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 18 अंक हैं।

भाग—क

1. राजनीतिक संस्कृति को परिभाषित करो।
2. प्रतिभागी राजनीतिक संस्कृति क्या है ?
3. अव्यक्त राजनीतिक समाजीकरण क्या है ?
4. सामाजिक सुरक्षा के अधिकार से क्या अभिप्राय है ?
5. एमनेस्टी इंटरनैशनल।

6. मृदा प्रदूषण।
7. स्वतंत्रता के बारे में मार्क्सवादी दृष्टिकोण क्या है ?
8. सामाजिक समानता सुनिश्चित करने के लिए आवश्यक कोई भी चार शर्तें लिखो।
9. लोकतांत्रिक सरकार की कोई चार कमियां लिखो।
10. कुलों के तंत्र का लौह नियम। 4×7=28

भाग—ख

यूनिट—I

1. व्यक्तिपरक राजनीतिक संस्कृति क्या है ? व्यक्तिपरक तथा सहभागितापूर्ण राजनीतिक संस्कृति की तुलना करो। 18

अथवा

2. राजनीतिक सामाजीकरण को पारेभाषित करो। राजनीतिक सामाजीकरण का क्या महत्व है ? 18

यूनिट—II

3. कर्तव्य अधिकार का अभिन्न अंग है। चर्चा करो। 18

अथवा

4. मानव अधिकारों की घोषणा में शामिल अधिकारों के महत्व को लिखिए। 18

यूनिट—III

5. “स्वतंत्रता, अवरोध का अभाव नहीं है”। चर्चा करो। 18

अथवा

6. न्याय को परिभाषित करो तथा इसके राजनीतिक और आर्थिक आयामों की चर्चा करो। 18

यूनिट—IV

7. "लोकतंत्र सरकार का सबसे अच्छा रूप है।" क्या आप इस दृष्टिकोण से सहमत हैं ? 18

अथवा

8. लोकतंत्र के संभ्रांतवादी सिद्धांत का आलोचनात्मक परीक्षण करो। 18